

SETMANARI CASTELLARENC

ANY V : NUM. 224
Castellar del Vallès 11 juny 1937Redacció, Administració i Impremta:
Puig de la Creu, 3Número solt: 20 cèntims
Subscripció: 60 » al mes.

Allegoria de juny

L'or dels blats que al camp es gronxen bressolats pel vent i les roselles sangonoses que a l'ampar dels brins i de les espigues s'acalen esporuguides per entre els matolls daurats, ens evocuen tot seguit una gesta de neguits i de bravesa per als catalans.

La història de Catalunya ens parla de la revolta dels segadors el dia 7 de juny de l'any 1640, contra en Dalmau de Queralt, comte de Santa Coloma i virrei de Catalunya, el qual com a representant del govern central havia comportat tota classe de vexacions, de robatoris, de sacrilegis i d'assassinats en les propietats i en les persones de diputats catalans, familiars i poble.

Els segadors baixats de les terres altes i congregats a Barcelona, moguts pel sentiment patriòtic i per les injustícies comeses pels homes al servei del virrei i davant el fet d'ésser agredit un segador, es revoltaren contra el procedir dels estranys i no pararen fins que tingueren acorralat al comte, el qual fou trobat mort a l'endemà al matí al peu de les muralles del moll de Barcelona.

Diu en els vells i ho confirmen els fets, que la història es repeteix i sobre això bé cal que els catalans d'avui tinguem present els actes i les obres, les accions i les actuacions que d'un temps es succeïen per tal de què davant de tot aquest garbuix nosaltres sapiguem comportar-nos com a patriotes i com a justiciers.

Comencen a sentir-se els refrecs de les pedres afinadores damunt la falç que ardidament ha de segar els blats; damunt de cada poble encara s'albira la turbonada d'uns jorns gràvids de dolor i les terres, assaonades amb la suor de la nostra pagesia, comencen també a sentir el foc que alimenta l'or del blat que ha d'ésser, més tard, l'aliment que ha de nodrir el nostre cos i donar vida al nostre esperit, a aquest esperit que malgrat les conjures, les vexacions i els flagells sentits per tantes crueltats i per tantes injustícies, sabrà avantposar-se i redimir-se del jou, de la tirania i de l'esclavatge, a les quals monstruositats voldrien sotmetre'l.

La sang, sigui del pagès o del ciutadà, té la mateixa estima, té el mateix valor i tant si ve de la terra alta com si ve del pla, cal saber correspondre als sentiments de noblesa, de lleialtat i de justícia, per quals virtuts es lluita i no seria de bon auguri avantposar-se el convencionalisme partidista d'uns per enderrocar els afanys i els sacrificis dels altres posats a prova ara i sempre que el poble n'ha tingut necessitat.

En els moments que vivim, cal pensar i sobretot actuar de cara al poble, mirant el poble i en bé i prosperitat del poble; tot el que no sigui fet en aquest sentit serà d'una fatalitat irremediable, les conseqüències de la qual ens conduïrien a la pèrdua de la nostra personalitat i del nostre nom com a poble conscient, assenyat i lliure.

De la crítica a la calúmnia

En la història de totes les ciències i de totes les filosofies, no es pot negar el paper preponderant que com a element impulsiu de llur progrés, ha tingut la crítica.

La crítica és un factor necessari, imprescindible, en totes les qüestions que debaten els homes. És una mena de garbell que ajuda eficaçment la selecció.

Amb l'ajut de la crítica, es perfeccionen les idees, així com tot quant repre-

senta acció. Amb la seva ajuda els homes modifiquen projectes, perfeccionen teories; canvien de procediments i àdhuc de pauta i de vida.

El valor eurítmic de la crítica és innegable i tots devem acceptar-la; és més: estar contents de que ens faci objecte de la seva anàlisi.

Quan es fa crítica, s'analitzen—sota tots els punts possibles—les possibilitats que en pro o en contra té una teoria, par-

tint sempre de dades certes per a plasmar-se en una realitat immediata o futura, posant especial cura en remeiar, evidenciar i substituir—perquè la crítica no és sempre enderrocadora—les premisses falses que menacen enrunar l'edifici que es vol construir.

Fina, en quan a tallar, com un bisturí i sensible al més lleu corrent elèctric talment un galvanòmetre, posa de manifest, gràcies a aquestes facultats excepcionals, les causes de tots els errors que sense el seu ajut haurien estat imperceptibles. Els engrandeix després, talment un microscopi i posa al descobert totes les ramificacions perjudicials ja sigui en la teoria objecte de crítica o en qualsevol altra activitat virtual o en pla de realització.

L'esperit crític és, doncs, la incansable investigació i comprovació i, la crítica en si, l'acció característica dels homes valents i de competència. És més: La franquesa, no la insídia, la manifestació indubtable de l'amor al progrés i a la veritat.

Invita als homes sans a l'estudi i a l'experimentació. Els agullona a apassionar-se per una direcció o manifestació determinada de les moltes de què és susceptible tota activitat humana. I, d'aquella estudi, d'aquella passió i de l'entusiasme que arrenca de nosaltres aquella activitat sana, noble i justa, a la qual deu la humanitat tots els seus progressos, tots els seus béns, tots els seus màrtirs, sorgirà quelcom trascendental, una era de justícia, de pau i d'amor.

La bona crítica ha estat sempre el factor determinant, el mentor, mai el demagog, que aconsella a tota la humanitat, al canvi, a la nova estructuració, a la modificació total o parcial de les coses que preocupen i atreuen l'atenció de tots els homes que no creuen que el viure consisteix solament en menjar, dormir i quatre frioleres d'entreteniment. I el progrés i el benestar relatiu de la humanitat tota, mal els pesi a molts, és obra dels menys, d'una ínfima minoria audaç que critica, acciona, estructura i orienta totes les manifestacions humanes. Cal dir-ho clar; és l'obra del pertorbador per excel·lència, del foll, del descamisat, de l'ordinari, de l'incontrolat, etc., de l'home de tots els adjectius que li dona la gana aplicar-li la multitud inconscient, instiga-

LLIBRE

d'operacions per a l'aplicació de l'impost sobre la xifra de negocis.

MODEL OFICIAL - Conté les normes que han de tenir-se en compte per la seva utilització - PREU: 5 pessetes.

DE VENDA: **RIBERA, impressor** Puig de la Creu, 3 - Telèfon 17 - Castellar

da per aquells als quals no interessa cap mena de progrés ni el benestar del humà; però, en realitat, no és altra cosa que l'obra d'un home que veu els falsos fonaments en què s'assenta una teoria, una societat i que els exposa amb valentia i que, com és natural, topa amb el sentit comú (Aquest ridícul sentit comú que Balmes pretenia aplicar a l'anàlisi filosòfica) i per tant resulta incompres per les multituds abúlques i mancades d'estudis i d'amor a la veritat de llur època.

«N'hi ha que neixen pòstums» digué Nietzsche.

Però, malgrat tot, despreciats o volguts per les multituds, els crítics existiran i continuant donant normes a totes les manifestacions, exposant, amb llur procedir i amb una valentia fronterera a la temeritat, la seva felicitat el se benestar i la seva vida. Avui com avui el progrés solament pot amidar-se amb l'espectacle criminal de la sang humana vessada.

Així com la crítica és obra dels homes valents, dinàmics, audaços i desinteressats, la calúnnia és obra de covards, d'abúlcs, de degenerats i d'inconsequents. La calúnnia consisteix, no en criticar els actes i els procediments d'un home, d'una col·lectivitat o d'un poble sinó a atribuir a un home, a una col·lectivitat o a un poble, fets, paraules i gestos que no ha realitzat ni dit. És difamar, mitjà vil per a guanyar-se les simpaties, en perjudici dels seus adversaris; és esperar un moment propici d'atacar sense possible defensa; és aprofitar un moment d'absència per a dir, amb tota impunitat, no cara a cara com el crític, el que els ve a la boca.

Al revés del crític, el calumniador no admet discussió sobre cap de les afirmacions, la defuig sempre perquè sap per endavant que encarat amb el mateix públic, hauria de rectificar i demanar perdó.

Calumniar és una de les males arts i, com el comerç, un factor de retrocés. Ambdues coses pertorben el progrés de la humanitat encaminat cap un ideal de justícia que, a l'establir-se, enderrocaria tota aquesta societat d'avui.

Però no és infàmia, no pot ésser calúnnia, l'atac directe a una teoria, a una personalitat qualsevol, quan es posa en evidència i amb proves, actes, fets, procediments i paraules, a la consideració pública. Seria una traïció de lesa Huma-

nitat no fer-ho. Acollo que pretingui que no siguin criticades les seves teories que no les formuli ni divulgui! Que aquell que no admeti que hi siguin retrets els seus mals actes o les seves inconsequències, que deixi de realitzar-les! Havem d'ésser conseqüents i sincers i a més tolerants, a l'extrem d'escollir amb serenitat les nostres equivocacions i rectificar-les públicament si cal. Ningú és infal·lible; tots ens hem equivocat alguna vegada. Qui ho dupta?

Calúnnia és atribuir a d'altres les pròpies traïcions, les inconsequències d'un mateix l'incompliment de compromisos per part seva. Això no hem de tolerar-ho per poc humans que siguem. En cas contrari calúnnia no solament aquell que en forma despectiva difama si no el que, sabent que ment, no protesta.

És calúnnia també, sense cap mena de dubte, l'impedir al protestant en defensa de la veritat, a què posi les coses al seu lloc i l'impossibilitar-lo a què faci un acte de justícia.

Això no deu ésser permès ni en nom de la pau, ni de l'ordre, ni del partit, ni del comerç, ni de cap especulació i menys si aquesta es fonamenta a la bona fe dels oients.

Això és un crim propi solament d'una tirania i d'una dictadura inqualificable. És a l'arribar al fons degradant del poble i nociu que condueix, fatalment, la calúnnia. És perdre la sensibilitat i donar pas solament a concupiscències; és demostrar el salvatgisme amagat sota el jo, la manca de cultura i el bon sentit que deu informar a tot ésser humà; és demostrar la degeneració, la gangrena que avança i amenaça en destruir tota organització; és la demostració palmària de manca de raó, de lògica per atacar, analitzar els punts vertaderament febles que informen una teoria, una idea, un experiment o un procediment. És més. Són símptomes infal·libles d'impotència, de manca de forces, d'enrunament definitiu: Formacions teratològiques que precedeixen a la mort tràgica, rabiosa, d'un passat que no pot tornar. En síntesi és ésser pertorbador per sistema.

Resumint, diré solament que crítica, representa: valor, abnegació, desinterès, ànsies de superació, progrés, domini o competència de tema. Calúnnia, és: covardia, mala fe, degradació, concupis-

cència, mals sentiments, retrogradació, parasitisme, despotisme, degeneració, ignorància i fatuïtat.

Escolliu el camí que volguen; lliure és tothom de fer allò que millor li sembli, però jo escolleixo el primer. Sols em resta fer una recomanació: Sigui quin sigui el camí que escolliu dels dos, sigueu conseqüents.

V. R.

TEMES D'AGRICULTURA

Pel juny la falç o el volant al puny

Ei mes de les daurades espigues, del sol ardent i de les feines carregoses. Mes també, aquell en el qual l'agricultor veu acostar-se el moment de la plenitud de la collita. D'ençà de novembre i desembre en què foren enterrades les llavors dels cereals, quantes vegades s'ha anat a passejar pels camps guaitant si les plantes neixen bé, si creixen, si espigaven, si maduraven, si eren a punt de segar. Quantes angoixes passades durant l'hivern per por de què les pluges abundoses les boïessin, i durant la primavera perquè no plou; i a l'època de madurar perquè el vent pot espolsar el gra, o un sol massa calent pot sobtar-lo.

Però quan s'arriba a aquest mes, totes aquestes angoixes troben la seva fi. La naturalesa, ajudada o deturada en la seva acció per l'actuació de l'intel·ligent agricultor, ha acabat la seva obra. L'anyada és bona, o només mitjana, o dolenta. Si l'agricultor ha fet per la seva part el que podia, quan la collita és magra, no té més que dir: qui fa el que pot, no està obligat a més. Però si es recorda de què va sembrar una llavor que no era bona i de què a més, no la va sulfatar, si no es va cuidar de fer eixarcolar; si havia retornat un camp que no devia ésser ho; aleshores al veure les espigues plenes de gra orb, o els camps empestats de males herbes i la producció petita, reconeixent la seva culpa, es rampella de la seva negligència; més el mal ja no té remei i s'ha d'acontentar amb el propòsit d'esmena per a un altre any.

A. RIBÉ V.

Joventut nova i Joventut vella

Encara que sembli que simplement mirat no pugui ésser possible, tristament és la veritat rotunda.

La joventut que jo anomeno vella, és la que desgraciadament predomina encara, (sense que aquestes paraules vulguin dir que sóc un pessimista) i per això l'haig d'analitzar simplement perquè la considero vella. La considero d'aquesta forma tota la que tenint un cos jove, té una espiritualitat morta o simplement apagada.

La considero morta a tots aquells que dediquen les seves poques activitats (que jo encara no ho considero tals activitats sinó instint i tares que han heretat de la societat capitalista) en coses superflues, en vicis de totes classes i en esports mal orientats (això no vol pas dir que jo consideri l'esport com una cosa indesitjable, ni molt menys, sinó que l'esport, traient d'ell totes les brutalitats i borbositats, fóra una activitat que amb mida tindria els seus avantatges, no com fins ara que es pot dir, encara que aparentment no ho semblava, era una arma capitalista contra la joventut, per mediatitzar-la i crear-li una mentalitat eufòrica i morbosa. I dit això passarem a un altre mal que pateix aquesta joventut, que és la sexualitat perversa, jo entenc per sexualitat perversa, a tots aquells que n'han fet un vici i una aberració del sexe i encara que molts no hi donin la importància que s'hauria de donar en aquesta qüestió, jo crec que és la clau d'aquesta joventut retrògrada, perquè en aquesta sexualitat perversa hi radiquen la major part de factors perquè aquesta joventut s'acosti a la seva alliberació espiritual.

Encara que amb sinceritat entenc que vertaderament no és tota seva la culpa, sinó que ve ja en part de les generacions passades i de la incultura que sempre el capitalisme despòtic ens havia volgut mantenir, però això no vol pas dir que hàgim de contentar-nos de la forma en què està, sinó que hem de fer els possibles d'alleugerir el mal tot el que es pugui i pensant sempre que la joventut és com la sava nova d'un arbre, que si aquest arbre no té la suficient sava bona i rica en matèries, l'arbre va esllengint-se fins que mort. Igual és la societat nova que anem construint, que si no té una joventut sana i rica espiritualment, tornarem per més esforços que fem a les mateixes calamitats d'abans.

Analitzats lleugerament els factors que m'indueixen anomenar aquesta joventut vella, analitzaré breument l'obra de renovació moral i espiritualment que anima aquesta minoria de joventut nova.

Jo considero joventut nova la que s'ha sabut començar a sotraure dels vicis i de les calamitats de la societat capitalis-

LES LLETRES

Cançó de Segador

Cantem companys,
lliure d'afany
l'ànima nostra tan ardida:
cantem l'amor
del segador:
cantem la terra que ara ens crida.

Anem al camp
i pam a pam
seguem l'espiga i fem la garba;
la falç al puny
que passa el juny
i vol la terra sense barba.

L'amor vindrà
potser demà
i ens omplirà el cor d'alegria;
vindrà l'amor
del segador
a dar-li el bes de cada dia.

Serà l'amor,
la germanor
i l'abraçada de la terra;
serà la pau
sota un cel blau
que allunyarà els estris de guerra.

El fruitaran tots els amors
sota de l'or de la garbera...
el cel prendrà les llusores
de la gran festa que'ns espera.

D'aquesta festa resplendent,
el pa i el vi durà en els plavis
la cançó nuda gentilment
dintre del cor i a prop dels avis.

Cantem companys
lliure d'afany
l'ànima nostra tan ardida;
cantem l'amor
del segador:
cantem la pàtria amorosida.

AMAT GOSALBES

ta, de la que ha sabut estar a l'altura de les circumstàncies. Jo considero joventut nova la que dedica les seves activitats en coses de valor, en art, en música, en tota classe de ciències i en cultura en general, en esports com l'excursionisme, on el cos respira aires sans i aromatitzats i a on s'aprecia les belleses magnífiques de la Naturalesa.

Amb totes aquestes activitats és quan els joves es fan homes conscients i cultes dins la humanitat i és quan representen un valor positiu dintre d'ella i amb aquests valors és quan és possible fer una

vertadera revolució, no avui desgraciadament que hi ha molts pocs homes i molta carn humana.

Analitzats aquests aspectes, demano de tots els homes conscients i cultes que ajudin aquesta joventut nova a enfortir les seves files per crear la humanitat nova, perquè avui només podem fer una revolució material, la revolució moral i espiritual l'ha de fer aquesta joventut nova, nova simplement, sense mirar estaments ni partits.

J. JULIANA
de les J.J. L.L.

La Joventut d'Esquerra Republicana

d'aquesta població, posa en coneixement de tots els seus afiliats i simpatitzants que vulguin conèixer a la

EXCURSIO

A SANT MIQUEL DEL FAI

el dia 20 del corrent, tenen temps d'inscriure's fins el dia 18.

Pressupost aproximat: 4'30 pessetes

Per l'itinerari a seguir i més detalls, dirigir-se a la Junta.

L'hora d'estiu

Per Decret del Govern de la República ens enterem de que a partir del pròxim dimecres, dia 16, i a les 23 hores serà adelantada l'hora legal en 60 minuts i el dia 6 d'octubre proper, es tornarà a restablir l'hora normal.

Ço que fem públic per a coneixement de tot el veïnat.

Teatre

El pròxim diumenge, a la nit, l'Esbart Teatral posarà en escena l'obra en un acte, de B. Pujol, «L'Amor Perseguit», i el sainet en tres actes, d'Alfonís Roure, «Les dones han guanyat».

Per aquesta «selecta» funció teatral el nostre Esbart compta ultra l'entusiasme col·laboració de les simpàtiques actrius amateurs locals amb la cooperació de la primera actriu del teatre professional Carme Boixedós.

Tant per la confiança artística que mereix el conjunt escènic de l'Esbart com per la garantia de les dues obres a representar, podem quasi avançar que la representació de diumenge, constituirà un nou èxit al qual el nombrós públic amant del teatre català podrà tributar-hi amb el seu aplaudiment.

Antoni Rubió, és mort

Als 81 anys d'edat ha mort el gran polígraf Antoni Rubió i Lluch; amb la seva mort la Catalunya literària i la Catalunya tota, perd una figura de primera magnitud, una d'aquelles figures que amb el seu tremp han sabut en tot moment elevar la personalitat catalana, davant els ulls de tot el món.

Que reposin en pau les seves mortals despelles i que l'obra seva perduri en el transcurs dels anys.

NOTICIARI

EL PA

Des d'aquesta setmana es pot adquirir pa diàriament amb el racionament fixat, així com també ha estat rebaixat el preu de l'80 el quilo a 1'20 pessetes.

Això ha fet que el veïnat hagi aconseguit una i altra cosa amb general simpatia, gràcies a l'activa labor que en bé dels ciutadans ve realitzant la Conselleria de Proveïments.

No cal dir que ho celebrem.

L'ASSEMBLEA

DE TREBALLADORS DE LA CASA TOLRA, COL·LECTIVITZADA

El passat divendres, conforme anunciàvem en la nostra anterior edició, va tenir lloc a les 9 del vespre, en el Saló Municipal d'Espectacles, l'Assemblea de Treballadors de la casa Vda. de J. Tolrà, Col·lectivitzada, convocada pel Comitè d'Empresa, quins membres ocupaven la Presidència.

El Director company Roca, exposà als reunits amb tota mena de detalls la situació econòmica de dita casa i les operacions realitzades des de la data de Col·lectivització, així com el problema per l'adquisició de matèries primes per manca de divises.

L'Assemblea escoltà amb molta atenció l'extensa peroració del company Roca.

EL SOCORS ROIG INTERNACIONAL

La Delegació local del Socors Roig Internacional, va passar unes fulles invitant als veïns a associar-se a aquella benemèrita Institució amb el fi d'engroixir el nombre d'afiliats en què compta i per tant, poder fer més factible el contribuir a l'ajut moral i material de l'obra de combatre el feixisme internacional.

Esperem que els ciutadans es donaran compte de l'important paper que juga a la

causa del proletariat tan lloable Institució i per consegüent, procuraran atendre a mida dels seus mitjans econòmics el prec formulat.

UN DISPENSARI

En assabentem de l'encertat acord del Consell Municipal referent al muntatge d'un dispensari per casos d'urgència a l'edifici de l'ex-Obra Social Benèfica, residència de les Vetlladores de malalts.

De moment s'ha fet la comanda d'una cadira-taula i demés atuellis per tal de poder practicar qualsevol intervenció quirúrgica d'urgència.

Celebrem de debò aquesta innovació, tota vegada que la nostra població es trobava mancada de tan essencial element.

INAUGURACIO DEL MERCADAL

Ens enterem de la disposició del Consell Municipal per la qual a partir de demà dissabte, serà obert el mercadal a l'edifici de l'ex-Església, que com tots sabem s'ha habilitat.

L'horari serà el de costum.

UN BAN

Aquesta setmana ha estat fixat en llocs addients de la nostra població el Ban que el Delegat General del Govern Autònom d'Euzkadi, a Barcelona ha publicat, per mitjà del qual i en compliment del Decret d'aquell Govern autònom, ordena a tots els ciutadans biscaïns residents a Catalunya, compresos en les edats de 18 a 45 anys, inclúsus, l'obligació que tenen de presentar-se per llur control militar i als efectes d'incorporació a files o serveis de defensa passiva, a la Caserna de Milícies Basques a Barcelona (Mallorca, 269) en els dies compresos entre el 10 i 17 del mes que som.

El qui resideixi fora de Barcelona, que no pugui fer llur presentació personal, deurà trametre per mitjà del respectiu Municipi, una declaració signada.

Ço que publiquem per a coneixement de tots aquells a qui pugui afectar.

NAIXEMENT

Dia 6. — Isabel Angulo Sampere, filla de Ferran i de Maria.

L'enhorabona als pares i llurs famílies

TORN DEL RAM D'ALIMENTACIO

Prosseguint el torn establert pel ram d'alimentació, el pròxim diumenge, li pertany restar obert de 8 a 1 del matí, el següent establiment:

Josep Vila - Carrer Centre.

FARMACIA de torn per a diumenge, Major, 16

Excursionisme

La Joventut d'Esquerra Republicana d'aquest poble, prosseguint la seva tanda d'excursions, ha organitzat una excursió matinal a Casamada pel dia 13 del corrent.

Tots els afiliats, amics i simpatitzants queden convidats a la mateixa.

Lloc de reunió, al seu estatge social, Cafè Trink-Halle.

Hora de sortida: a les 6.

Retorn al migdia.

LA JUNTA